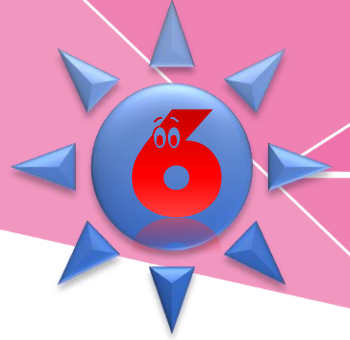

T.C.
MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI
Burdur İl Millî Eğitim Müdürlüğü

TÜRKÇE

Kazanım Kavrama Testi

8.
SINIF

Başarıyı İzleme ve Geliştirme Projesi

BİGEP
BİCEB

Başarıyı İzleme ve Geliştirme Projesi

BURDUR
ÖLÇME DEĞERLENDİRME MERKEZİ

ÖLÇME DEĞERLENDİRME MERKEZİ
BURDUR

1. Emine öğretmen öğrencilere tahtaya yazdığı cümlelerin koşul sonuç, neden sonuç ve amaç sonuç olanları bulmalarını istiyor. Buldukları cümle amaç sonuç cümlesi ise o cümlenin son harfini, neden sonuç cümlesi ise o cümlenin ilk harfini, koşul sonuç ise o cümlenin üçüncü kelimesinin üçüncü harfini yazmalarını istiyor. Ve buldukları bu harfleri sırasıyla birleştirip bir kelime oluşturmalarını istiyor. Hepsini doğru yapana hediye vereceğini söylüyor.

Cümleler:

- 1) Ayşe okula çok sevdiği arkadaşını ile görüşmek üzere gitti.
- 2) Hava soğuk olduğu için piknik yapamadık.
- 3) Dersi iyi dinlediysen bu soruyu yapabilirsin.

Öğrencilerin verdiği cevaplar ise

Ali: İNH   Belinay: HİN   Murat: AKN   Pelin: İHN

Buna göre hangi öğrenci hediye alacaktır?

- A) Murat   B) Belinay   C) Pelin   D) Ali

2. Özlem ad aktarması ve dolaylama konularını karıştırmaktadır. Türkçe öğretmeni bunun için akılda kalıcı, kısa ve kolay ezberlenir cümleler ile daha kolay ayırt edebileceğini söyler. Özlem'e konuları tekrar anlatır ve kodlama yapmasını ister.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi Özlem'in yaptığı kodlamaya daha uygundur?

- A) Dolaylama: İflas ettikten sonra hayat arkadaşını kaybetti.

Ad Aktarması: Gözlerin bana gülümsüyor.

- B) Dolaylama: Ev daha az önce şenlik yeri idi.

Ad Aktarması: Sait Faik'i okuyorum.

- C) Dolaylama: File bekçisi gol yedi.

Ad Aktarması: Lütfen tabağını bitir.

- D) Dolaylama: Kara elmas uğruna nice canlar kaybettik.

Ad Aktarması: Ah benim deniz gözlüm!

3. Eş sesli: Yazılışları ve okunuşları aynı fakat anlamları farklı olan kelimelere denir.

Zıt anlam: Birbirine zıt durum, nitelik ve davranışları ifade eden sözcüklerdir.

Eş anlam: Yazılımları ve okunuşları farklı olan fakat aynı anlama gelen kelimelerdir.

Büşra eve gelince kardeşinin eş anlamlı zıt anlamlı ve sesteş kelimeleri yeni öğrendiğini ve tekrar ettiğini görünce konuyu pekiştirmesi için onunla bir oyun oynamak ister. Babaları da hakem olarak yanlarında olmasını rica eder.

Oyunun kuralları şunlardır:

1)İki oyuncudan biri ilk önce eş sesli sonra zıt anlamlı sonra eş anlamlı bir sözcük söylemesi lazım on beş saniye içinde.

2)Eğer zıt anlamlı, eş anlamlı ve sesteş kelimelerden biri olmazsa o kişi eleniyor.

Buna göre oyuna başlıyorlar.

1)Kardeşi: saç, gece –gündüz, ihtiyar - yaşlı

1)Büşra: gül, ağlamak-gülmek, mutlu - üzgün

2)Kardeşi: ben, okul- mektep, gelmek- gelmemek

2)Büşra: dolu, temiz- kirli, ilgi- alaka

Sonra babası aralarından birinin söylediği kelimelerde hata olduğunu söylüyor. Buna göre kim hata yapmıştır?

- E) Kardeşi: 1 numara ile gösterilen yerde
- F) Büşra: 1 numara ile gösterilen yerde
- G) Kardeşi: 2 numara ile gösterilen yerde
- H) Büşra: 2 numara ile gösterilen yerde

4. Gönlümüzün güzelliği sevgi ise beynimizin güzelliği de düşünebilme yeteneğimizdir. O yeteneği her an, her dakika kullanmalıyız. Unutmayalım ki düşünen insan, özgür insandır. Kişi düşünebiliyorsa pek çok sorununu çözecek, pek çok şeyi bilecektir. Onun için bir karar alırken annenizin, babanızın, çevrenizdekilerin görüşlerini alın ama o görüşleri de sorgulayın. Sonra da oturup kararınızı kendiniz alın. Bu durumda eziyetler de güçlükler de size aittir artık. Karar alırken sorumluluk almayı da bilin. İşte bu, büyümek ve olgunlaşmaktır. Aynı zamanda özgür olma yolunda atılan ilk adımdır.

Bu paragraf hangi metin türünden alınmıştır?

- A) Makale
- B) Deneme
- C) Günlük
- D) Eleştiri

5. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde farklı bir anlam ilişkisi söz konusudur?

- A) Durumu anladı ki bıyık altından gülüyor.
- B) Asansörü katta tutmadım diye söylemediği laf kalmadı.
- C) Teknoloji geliştiğinden artık mektup yazılmaz oldu.
- D) Direksiyon sınavında heyecanlanmamak için nefes egzersizleri yaptı.

6. Sait Faik'in öykülerinde daha ilk cümlede sizi içine çeken efsunlu bir taraf vardır. Bunu ilk cümleyi okur okumaz hissedersiniz. Sonra bir bakmışsınız hayata öykü kahramanının gözünden bakıyor, onun gibi hissediyorsunuz.

Buna göre Sait Faik'in öyküleri için aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) Orijinal
- B) Sade
- C) Öznel
- D) Etkileyici

7.

I- Kararlılık, insan iradesinin uyandırma zilidir.

II- Taşı delen suyun gücü değil, damlaların sürekliliğidir.

III- Rüzgârın yönünü tayin edemeyiz, ama geminin yönünü değiştirebiliriz.

IV- Dünya vazgeçenleri değil, azmedenleri hatırlar.

Yukarıdaki numaralandırılmış cümlelerden bir grup oluşturulursa hangisi dışarıda kalır?

- A) I
- B) II
- C) III
- D) IV

8. 5/C ve 5/D sınıfı öğrencilerinden Ayşegül, Burak Züleyha İpek Asya spor müsabakaları için seçmişlerdir. Her biri voleybol, basketbol, yüzme, koşu ve güreş müsabakaları için Burdur, Ankara, Uşak, Antalya ve İstanbul illerinden birine gitmiştir. Bu öğrenciler ile ilgili bilinenler şunlardır.

- ❖ Züleyha Antalya'ya gitmiştir.
- ❖ 5/D sınıfından Ayşegül Burdur'a gitmiştir.
- ❖ İpek koşu yarışmasına katılmıştır.
- ❖ Ankara'ya giden Asya yüzme yarışına katılmıştır.
- ❖ Voleybol, yüzme, güreş yarışmalarına katılanlar 5/C sınıfındandır.

Bu bilgilere göre aşağıda verilen öğrencilerden hangilerinin hem sınıfları hem yarışmaya katıldıkları spor dalları hem de gittikleri şehir kesin olarak bellidir?

- A) Züleyha-Ayşegül
- B) Asya-Ayşegül
- C) İpek-Züleyha
- D) İpek-Asya

9. Deniz ağarmıştı aşağı indim. Bahçedeki erguvan tepeden tırnağa çiçeğe durmuş pembesini aalacakaranlığa bir ışık patlaması gibi salıveriyordu. Kıyıya indim deniz dümdüzdü. Seher yeliyle ılık kokuyordu. Selim balıkçı oraya, tahta iskeleye yanaşmış, sabahın içinde ağarmış denize gölgesi düşüp uzamış bir heybet, teknesinin içinde oturuyordu. Ta uzaktan aklığın, maviliğin, yıldız alacasının içinden, belindeki kırmızı kuşağı parlıyordu. İki eli küreklerde öyle durmuş bekliyordu. Başına yeşil bir takke geçirmiş, takkenin Altındağ kırmızıya çalan kumral kıvrık saçları dışarıya fırlamıştı. Beni bu kıyılarda şimdiye kadar hiç görmediğim, ta derinden yürekten, yüzü tüm Kıvanç'a, sevince keserek, içi sevinç dolarak, tüm bedeninden sevinç fışkırarak, gözlerinin yaresi kısılarak, kırışarak, tatlı içten bir gülüşle karşıladı.

Yaşar Kemal'in 'Deniz Küstü' romanından alınan yukarıdaki paragrafta aşağıdakilerden hangileri kullanılmıştır?

- A) Tartışma-Açıklama
- B) Betimleme-Öyküleme
- C) Betimleme-Açıklama
- D) Öyküleme-Açıklama

10.

Yukarıdaki afiştten aşağıda verilen bilgilerden hangisine ulaşılamaz?

- A) Gezinin yapılacağı yere
- B) Gezi içerisinde hizmete dahil olanlara
- C) Ulaşım ücretlerine ve gezi tarihine
- D) Gezi detayları ile ilgili ulaşılabilir telefon numaralarına

11. “Türkçede yabancı kelimelerin çok olduğunu görerek ana dili için üzülenler var. Onlar dilimizin yabancı dillerin etkisinde olduğunu sanıyorlar. Bunu bir olumsuzluk olarak kabul ediyorlar. Hâlbuki farklı bir bakışla işin hiç de öyle olmadığı ortaya çıkıyor. Çünkü dilimiz birçok yabancı kelimeyi kendine mâl etmiş, kendine uyarlamıştır. Bu yönüyle yine bir zenginliğe ulaşmıştır.”

Seda öğretmen derste öğrencilerine yukarıdaki gibi bir bilgi vermektedir.

Verdiği bilgilerde aşağıdaki öğrencilerden hangisinin sorusuna bir cevap yoktur?

- A) Ali: Yabancı kelimelerin dilimize faydası olmuş mudur?
- B) Aslı: Türkçe alıntı sözleri kendine uyarlayabilmiş midir?
- C) Kerem: Dilimizde yabancı kelimeler var mıdır?
- D) Zeynep: Yabancı kelimeler hangi yolla gelmiştir?

12. Yağmurdan sonra toprağın kokusu ne güzeldi. Bu kokuyu içimize çekerek bir süre toprak yolda yürüdük. Yol boyunca bize böğürtlenler eşlik etti. Zaman zaman dikenleri elimizi yüzümüzü kesiyordu. Kıpırmızı böğürtlenlere uzandık; ağzımıza attık, o mayhoş tatla kendimizden geçtik.

Bu parçanın anlatımında faydalanılan düşünceyi geliştirme yolu hangisidir?

- A) Kişileştirme
- B) Karşılaştırma
- C) Örneklendirme
- D) Benzetme

13. İstanbul ‘un tarihi bir semti (1) Suyu akmayan bir çeşme (2) Çeşmenin üzerinde parlak ve göz alıcı bir yazı (3) Yazıyı okuyabilmiş olmanın sevinciyle ayrılıyor oradan (4)

Bu cümlede numaralı yerlerden hangisine üç nokta (...) konmamalıdır?

- A) 1
- B) 2
- C) 3
- D) 4

14. Ramazan, Fatma, Yusuf ve Sare boş günlerinde evde eğlenceli vakit geçirmek için “İsim-Şehir” oynamaktadırlar.

Oyuna göre bir harf belirlenmekte ve oyuncular belirlenen sürede, belirlenen harfle başlayan birer isim, hayvan, bitki, eşya ve şehir yazar. Süre sonunda da her kategoride diğer yarışmacıların yazmadığını yazan yarışmacı 10 puan alır, diğer yarışmacıların biri veya birkaçıyla aynı cevabı yazmış olanlara 5 puan verilir.

Buna göre seçilen A harfi ile ilgili aşağıdaki cevapları vermiş olan yarışmacılarımızdan hangisi en yüksek puanı kazanır?

OYUNCULAR	İSİM	HAYVAN	BİTKİ	EŞYA	ŞEHİR
Ramazan	Ayla	Ayı	Ayva	Atkı	Ankara
Fatma	Aysu	Ayı	Armut	Ayna	Aksaray
Yusuf	Ayla	Akrep	Ayva	Avize	Antalya
Sare	Ahmet	Ayı	Armut	Ayna	Ankara

A-) Ramazan

B-) Fatma

C-) Yusuf

D-) Sare

15. Büyüleyici ve efsanevi vatan toprağının bitmez tükenmez güzellikleri olduğuna kendisi bütün içtenliğiyle inanır.

Yukarıdaki cümlelerin öge dizilişiyle özdeş olan cümle aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Vatanın kara bağrında yatan yiğitleri herkes rüyasında görür.
- B) Oturduğu sıranın karşısından herkes gülerek geçip gitti.
- C) Seni bütün kalbimle yanımda hissediyorum.
- D) Yeni evinin adresini annenden kardeşim dün öğrenmiş.

16. Fiilimsiler, fiillerden (eylemlerden) türeyen sözcükler olmalarına karşın fiillerin aldığı fiil “çekim eklerini” yani şahıs ekleri, haber ve dilek kiplerini alamayan, yalnızca fiillere gelen olumsuzluk eki olan “ma, me, maz, mez” eklerini alabilen sözcüklerdir.

Yukarıdaki açıklamaya göre aşağıdaki şıklarda verilen cümlelerin hangisinde fiilimsi yoktur?

- A) Programın başlaışı herkesi heyecanlandırdı.
- B) Sergi ile ilgili bilgileri ilk kattaki danışmadan öğrenebilirsiniz.
- C) Bazen bilindik şiirlerle bile olsa göz doldurmayı iyi biliyordu.
- D) Masadaki tabaklar kırılınca ne yapacağını bilemedi.

17. Bir sokakta iki kırtasiye, iki lokanta birer de kuruyemişi, pastane, kuaför, oto galeri olmak üzere toplam sekiz dükkân bulunmaktadır. Kırtasiyeler sokağın aynı tarafında lokantalar ise farklı taraftadırlar. Kuaför dükkânı kuruyemişi ve oto galeri arasındadır. Pastane de iki kırtasiyenin arasındadır.

Kuruyemişi iki dükkân arasında ise bu iki dükkân aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Pastane-Kuaför
- B) Kırtasiye –Lokanta
- C) Lokanta-kuaför
- D) Kırtasiye – Oto Galeri

18. Yaratıcı ve üretici bir insan için en büyük sıkıntı, inanıyorum ki, yaşadığı zamanın gerisinde kalmak sorunudur. Bu yüzden kendimle savaşıyorum. Zamanın ilerisinde yaşamak mutluluğunu tatmak istiyorum. Fakat bırakın zamanın ilerisinde yaşamayı, arkasından koşsam bile içinde yaşadığım zamana yetişemiyorum. Bu nedenle yapmam gerekenleri hep o belirsiz bir gelecek olan yarınlara bırakmak zorunda kalıyorum. Bu da yaşamımın en büyük sıkıntısı.

Bu parçanın bütününde yazar neden yakınmaktadır?

- A) Yaratıcı gücünü kullanıp geliştiremeyişinden.
- B) Düşlerini ve tasarılarını içinde bulunduğu zamanda gerçekleştiremeyişinden.
- C) İstediklerini gerçekleştirmesini sağlayacak maddi olanaklara sahip olmayışından.
- D) Çözümlemeyeceği birtakım gündelik sorunların peş peşe gelişinden.

19. Aşağıdaki metinlerin hangisinin türü yanlış verilmiştir?

- A) Bir kurt, avını büyük bir iştahla midesine indirirken boğazına bir kemik takılmış. Acı içinde uluyarak, ormanda koşmaya başlamış. Rastladığı her hayvana, kemiği çıkarması için yalvarmış; kemiği çıkarana büyük bir ödül vereceğini söylemiş.

Yana yakıla yalvaran kurda acıyan bir turna, ödülü almayı umarak, ince uzun boynunu kurdun boğazına sokmuş ve gagasıyla kemiği çıkarmış. **(FABL)**

- B) Anne-babam çalıştıkları için yazları beni memleketimiz Amasya'ya bırakırlardı. Ramazan da yaza denk geliyordu. İlkokul 1 ya da 2. sınıf dönemlerimdi. O zaman çöl sıcağı vs. gibi yakınmalar bilmezdik; ama hava gene çok sıcaktı! Her gün oruç tutmak ister sahura kalkardım; ama bir türlü sonunu getirmek kısmet olmazdı. Çünkü akrabalara emanettim ve kimse bana kıyamazdı. Her gittiğim yerde “Oruç musun?” diye sorarlardı. Evet cevabını duyunca da şöyle diyaloglar yaşırdı: “Ne zamandır yemedin? Sabah kalktıktan beri yemedim. Acıktın mı? **(ANI)**

- C)

30 Nisan 2020 Perşembe

Bugün hava yağmurlu ve puslu... Saat 2'ye 5 var... Bu ana kadar defterimi açmadım. Halim bir tuhaf...

Bugün anladım ki, beni delikten çağırdıkları, meydancı gelip “Bir isteğin var mı?” diye sorduğu, berberin tıraşa geldiği, hasılı insanlarla temas ettiğim an, üstüme acayip bir uyuşukluk, sinsi bir donukluk, anlatılmaz bir garipseme hissi çöküyor. Hayret! Bir aylık yalnızlığın tesirine bakın! Hayırdır inşallah; nereye gidiyorum? **(GÜNLÜK)**

- D) İnsan önce içindeki sıkıntıyı dağıtmazsa yer değiştirmek daha fazla bunaltır onu: Nasıl ki yerine oturmuş yükler daha az engel olur geminin gidişine. Bir hastaya iyilikten çok kötülük edersiniz yerini değiştirmekle. Hastalığı azdırırsınız kımıldatmakla, nasıl ki kazıklar daha derine gidip sağlamlaşır sarsıp sallamakla. Onun için kalabalıktan kaçmak yetmez, bir yerden başka bir yere gitmekle iş bitmez. **(MAKALE)**

20. Yazılış ve okunuşları aynı olan; ama anlamları birbirinden farklı olan sözcüklere **eş sesli (sesteş) sözcükler** denir.

Yukarıdaki bilgiden hareketle aşağıdaki cümlelerin hangisinde eş sesli (sesteş) sözcük **kullanılmamıştır?**

- A) Arı, her zaman çalışkanlığı ile ön plana çıkmış bir hayvandır.
- B) İnsanlar arasında dil, din, ırk ayrımı yapmak kadar çirkin bir hareket yoktur.
- C) Karşıdaki kadın kaldırıp sol elini ve yapıştırdı tokadı.
- D) Her karanlık gecenin ardından bir güneş mutlaka doğar.

CEVAP ANAHTARI

1. C
2. C
3. C
4. B
5. D
6. D
7. C
8. B
9. B
10. C

11. D
12. A
13. D
14. C
15. B
16. B
17. C
18. B
19. D
20. D

Cevap Anahtarı için karekodu okutabilirsiniz

BURDUR ÖLÇME DEĞERLENDİRME MERKEZİ

Bu yayının hazırlanmasında katkıda bulunan öğretmenlerimize teşekkür ederiz.

Beyza EVRAN
Elif Lale ÖZDEMİR
Emine İÇİ
Ramazan BAŞAR
Şadiye USLU
Ümmü TEKİN
Şahin KURAL

Web Sitesi : burdurodm.meb.gov.tr
E-Posta : odm15@meb.gov.tr
Twitter : twitter.com/BurdurOdm
Instagram : instagram.com/burdurodm
Facebook : facebook.com/odmburdur

Bu yayında bulunan soruların tüm hakları Burdur İl Millî Eğitim Müdürlüğü Ölçme Değerlendirme Merkezi'ne aittir. İzinsiz kullanılamaz.